

Výroční zpráva za rok 2025

Městská knihovna Hodonín

Statistické údaje

Ukazatel	2025
Celková roční návštěvnost (fyzická i online)	277 550
Registrovaní uživatelé	4 272
Dětszí čtenáři do 15 let	1 499
Fyzické návštěvy půjčoven	45 998
Kulturní a vzdělávací akce	887
Návštěvníci kulturních a vzdělávacích akcí	13 319
Knihovní fond	135 575 dokumentů
Celkem výpůjček / online otevření dokumentů	89 878
Tištěné výpůjčky	86 676
E-výpůjčky	3 202
Požadavky MVS	1 015
Akce ProSenior	169
Návštěvníci ProSenior	2 794

1. Oddělení pro dospělé

Úvod

Rok 2025 potvrdil klíčovou roli knihovny jako kulturního, vzdělávacího a komunitního centra. Celková roční návštěvnost dosáhla 277 550 fyzických i online návštěv. To svědčí o stabilním zájmu veřejnosti a vysoké efektivitě poskytovaných služeb.

V roce 2025 tvořila čtenářskou základnu knihovny 4 272 registrovaných uživatelů.

Podíl dětských čtenářů 1 499 dětí do 15 let tvoří více než 35 % celkové čtenářské základny. To odráží úspěšnou práci s mladou generací, školami a školkami.

Tradiční služby půjčoven zůstávají pilířem činnosti. Svědčí o tom 45 998 fyzických návštěvníků, kteří v průběhu roku prošli branami půjčoven. Knihovna tak plní nezastupitelnou roli bezpečného veřejného prostoru pro setkávání, studium i relaxaci.

Kulturní a vzdělávací činnost

Knihovna se v roce 2025 stala klíčovým organizátorem lokálního kulturního života. Uspořádala 887 kulturních a vzdělávacích akcí, které přilákaly 13 319 návštěvníků. Průměrně tak knihovna organizovala téměř 2 až 3 akce denně (včetně besed, lekcí pro školy a drobných aktivit).

Nejúspěšnější akce roku pro veřejnost

- 4000 km pěšky přes Evropu – cestopisná přednáška /63 účastníků/
- Dezinformace, média a role institucí s Václavem Moravcem /48 účastníků/
- Čarodějky – beseda se spisovatelkou Karin Krajčo Babinskou /110 účastníků/

Významnou linkou byla podpora lokální komunity, prezentace regionálního umění a škol

- Vernisáž výstavy ZŠ a MŠ Mutěnice – Na vlnách odpadu /60 návštěvníků/
- Vernisáž výstavy Jiřího Hiršla – Ovíněn /54 návštěvníků/
- Modrotisk – přednáška s workshopem /47 návštěvníků/
- Hodonínské domy vyprávějí /45 návštěvníků/

Knihovní fond a výpůjční služby

Ke konci sledovaného období spravovala knihovna fond v rozsahu 135 575 dokumentů.

Uživatelé si v roce 2025 domů odnesli nebo online otevřeli celkem 89 878 dokumentů. Tradiční tištěná literatura tvoří 86 676 výpůjček. Stále silnější pozici si budují moderní formáty. Počet e-výpůjček (e-knih a e-audioknih) dosáhl 3 202 kusů. Tento moderní způsob uspokojování čtenářských potřeb efektivně oslovuje zejména flexibilní a technologicky zaměřené uživatele.

Významnou roli při zajišťování specifických požadavků náročnějších čtenářů sehrála Meziknihovní výpůjční služba (MVS). Ta úspěšně vyřídila 1 015 požadavků, což dokazuje zapojení knihovny do celorepublikové sítě.

Nejpůjčovanější tituly roku 2025

Knihy – oddělení pro dospělé

- Lednická Karin: Šikmý kostel /57/
- Mornštajnová Hana: Listopád /52/
- Babinská Karin: Čarodějky /48/

Knihy – oddělení pro děti

- Kinney Jeff: Deník malého poseroutky /19/
- Vybíralová Lenka: Naše tradice /17/
- Trojánek Jan: Dopravní prostředky /17/

Čítárna

- Mladá fronta DNES /266/
- Hospodářské noviny /215/
- Rovnost – Moravské noviny /101/

E-knihy

- Klevisová Michaela: Letní slunovrat /12/
- Mornštajnová Hana: Čas vos /9/
- Tomforde Liz: Polapená /9/

Dotační tituly

V roce 2025 byla v rámci dotačního programu Knihovna 21. století knihovně přiznaná dotace ve výši 10 000 Kč na realizaci projektu přednášek s workshopem „Pilná jako včelička“. Tématem projektu byl vývoj a život včely, úloha včely v našem ekosystému s workshopem. Jedná se o dotační titul MK ČR s 50 % finanční spoluúčastí zřizovatele. Celkový rozpočet projektu činil 20 000 Kč. Projekt byl určený pro děti ze ZŠ na podporu jejich vztahu k přírodě spojenou s rozvojem čtenářské gramotnosti. Uskutečnil se i program pro seniory. Celkem se akce zúčastnilo 145 dětí a 9 seniorů.

Dotační program Obec přátelská rodině finančně podpořil materiální vybavení dětského Oddělení v částce 40 000 Kč.

Úspěšní jsme byli také při získání dotace z programu Knihovna 21. století na další dva projekty: Knihy do ouška a Vaření pro děti v knihovně.

Dotační program MK ČR VISK3 umožnil nově zavést digitální průkazy pro čtenáře knihovny.

Vzdělávání

Univerzita volného času

Knihovna nabízí na jarní a podzimní semestr volnočasové vzdělávací aktivity pro širokou veřejnost formou kurzů.

Kresba: základy kresby a rozvoj získaných dovedností. 24 lekcí x 163 účastníků

Výtvarný kurz: 8 lekcí x 31 účastníků

Jídlo jako energie – co jíst, když nechci být unavená: seminář: 2, hodiny x 12 účastníků

Barokní epocha v Evropě: kurzy o historii. 10 lekcí x 144 účastníků

Henry Kissinger a Samuel Huntington: Pohledy na světovou politiku: 8 lekcí x 32 účastníků

Postavy a problémy českých dějin očima historiků: 8 lekcí x 97 účastníků

Přechod do novověku: 10 lekcí x 53 účastníků

Angličtina I. a II.: Navazující kurzy anglického jazyka. 32 lekcí x 477 účastníků

Francouzština: kurz francouzského jazyka pro začátečníky. 15 lekcí x 45 účastníků

Umělá inteligence kolem nás: online kurz: 4 lekce x 10 účastníků

Základy práce s chytrými telefony: 8 lekcí x 78 účastníků

Notebooky pro seniory: 4 lekce x 56 účastníků

Google aplikace: 4 lekce x 25 účastníků

Umělá inteligence kolem nás: 4 lekce x 35 účastníků

Během roku 2025 proběhlo celkem 108 lekcí volnočasových vzdělávacích aktivit, kterých se zúčastnilo 1258 zájemců o vzdělávání.

Kurzy češtiny - Pomoc Ukrajině v roce 2025

Součástí programu Univerzity volného času jsou od roku 2022 také bezplatné kurzy českého jazyka pro cizince, financované zřizovatelem. Kurzy probíhaly po celý rok, vždy ve středu, a byly rozděleny do dvou úrovní – pro začátečníky a pokročilé.

V roce 2025 se těchto kurzů zúčastnilo celkem 664 zájemců

Digitální poradna

Digitální gramotnost pro veřejnost Knihovna nabízela individuální lekce pro veřejnost, kde se většinou řešila problematika Androidu v mobilním zařízení, AI. Této možnosti bylo využito 31x.

2. Oddělení pro děti a pobočka Brandlova

Knihovna pravidelně spolupracuje s mateřskými, základními, středními i mimo hodonínskými školami, a to formou čtenářských lekcí, dílen čtení, čtenářských workshopů, soutěží, besed a celoročních projektů. Celoroční projekt je vždy věnován současnému autorovi.

V roce 2025 jsme spolupracovali se spisovatelkou Lucií Hlavinkovou. V rámci projektu s paní spisovatelkou, který byl nazván „Pestrosvět knihy“, probíhala týdenní série besed s ní samotnou. Děti se měly možnost dozvědět o její tvorbě, psaní knih a práci s knhami. V rámci tohoto projektu probíhala i soutěž, kdy se děti mohly zapojit jak literárně, tak výtvarně. Do projektu se za dětská oddělení zapojilo celkem 401 dětí, kdy proběhlo 10 besed přímo se samotnou Lucií Hlavinkovou, která se dětem plně věnovala a vyprávěla o vzniku knihy, přípravě a tom, jak poutavé příběhy vznikají. Celý projekt byl zajímavým zpestřením jarního období. Abychom nezůstali jen při jednom spisovateli, naše pozvání přijal i pan spisovatel, básník a ilustrátor Radek Malý, se kterým jsme vytvořili projekt „Svět v rýmech“ a děti taktéž tvořily, psaly a bavily se vymýšlením básní a příběhů. I tento pan spisovatel s námi uspořádal 8 besed, při kterých byla návštěvnost 248 dětí. V podzimních měsících roku 2025 jsme měli možnost nabídnout dvě zajímavé akce v dětském oddělení, a to „Vytvoř si svůj komiks“ a „Jak se kreslí komiks“ ve spolupráci se sdružením Leksikon, a také několik poutavých besed se spisovatelem a záhadologem Arnoštem Vašíčkem. Výstupem byla nejen podpora kreativity u dětí, ale i následný zájem o tvoření nebo knihy.

Den pro dětskou knihu

Velkou akcí knihovny je na konci listopadu „Den pro dětskou knihu“. Každoročně během sobotního dopoledne probíhá v knihovně spousta aktivit pro velké, ale hlavně pro naše menší čtenáře, kdy si

děti mohou vyzkoušet něco vytvořit nebo si ozdobit perníček, odpočinout si u pohádky a rodiče si dát kávu a čaj.

Rozvoj čtenářství a čtenářské gramotnosti

Rozvoji čtenářství a čtenářské gramotnosti se věnujeme již od prvních tříd, kdy registrujeme prvňáčky zdarma a zapojujeme se do celostátního projektu „Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka“. Akce probíhá v krásném prostředí sálu Základní umělecké školy. Žáci této umělecké školy, oboru dramatika, připravují vždy krátký úvod a doprovodný program, vybrané děti čtou úryvky z knih, třídy si připravují vystoupení a poté je jim předána kniha a jsou pasováni na čtenáře. Mimo samotných tříd se této akce účastní mnoho rodičů a prarodičů. V roce 2025 jsme pasovali více než 300 prvňáčků.

Bookstart – aneb s knížkou do života

Mít zálibu a lásku ke knihám se snažíme učit již děti od raného věku. V rámci projektu „Bookstart, aneb s knížkou do života“ proběhlo v roce 2025 20 besed s paní Ingrid Nesvadbovou s programem „Škvrnata a batolata, do knihovny natotata“. Během projektu děti získávají tzv. startovací balíček a registraci zdarma. Platí pro děti od 0–6 let. Celkem se tohoto projektu zúčastnilo 398 dětí. Knihovna se aktivně zapojuje i do jiných celostátních nebo regionálních aktivit, jako například „Noc s Andersenem“, Jižní Morava čte, Den pro dětskou knihu a jiné.

Spolupracující subjekty na projektech pro děti a mládež

Do spolupráce na programech pro děti a dospívající byly zapojeny, kromě již uvedených, tyto subjekty: ZUŠ Hodonín, ISŠ Hodonín, Ingrid Nesvadbová, GOAH Hodonín, MAS Jižní Slovácko.

Práce knihovny s dětmi a mládeží v roce 2025

Pro žáky a studenty základních a středních škol z Hodonína a hodonínského regionu knihovna již tradičně uspořádala celou řadu besed a vzdělávacích aktivit v oblasti literatury, čtenářské gramotnosti a mediálního vzdělávání. Je nutné zmínit, že mnoho projektů a aktivit finančně podporuje skupina MAS Jižní Slovácko, která nás podpořila v tomto roce u besed se spisovatelí Lucíí Hlavinkovou a Radkem Malým.

Klub CoderDojo

Klub CoderDojo vedli lektoři z řad studentů středních škol v Hodoníně. V rámci programu se uskutečnilo celkem 18 lekcí programování a robotiky pod vedením Tomáše Ticháčka, kterých se zúčastnilo 133 účastníků. Lekce 3D tisku vedl Daniel Král. Proběhlo 18 lekcí s celkovým počtem 56 účastníků. Matyáš Kovalovský zajišťoval lekce v audiovizuálním koutku, v jehož rámci se uskutečnilo 15 lekcí, kterých se zúčastnilo 59 účastníků.

Knihovna zároveň pravidelně představuje své technologické vybavení a služby v oblasti digitálního vzdělávání na akcích určených široké veřejnosti.

3. ProSenior

Práce knihovny se seniory a zdravotně znevýhodněnými v roce 2025

Programy pro seniory se jako každým rokem uskutečňovaly prostřednictvím kontaktního místa Městské knihovny Hodonín – ProSenioru a v rámci programů Univerzity volného času a Virtuální univerzity třetího věku, které mají jarní a zimní semestr.

ProSenior je otevřen 2× týdně vždy v úterý a čtvrtek od 9:00 do 13:00 h. Koordinátorkou a lektorkou kontaktního místa je paní Milada Češková.

V ProSenioru nabízíme

- 1× týdně Taiči pro pokročilé a Cvičení na židli a u židle. Hrátky s pamětí 2× měsíčně v Městské knihovně Hodonín a 2× měsíčně v Lázních Hodonín, s.r.o.
- Deskové a karetní hry jsou nabízeny 2× týdně v době otevírací doby ProSenior od 10:00 do 13:00.
- V prostorách ProSenioru je 1× za měsíc poradna SONS pobočka Kyjov (Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR). S touto organizací spolupracujeme a naši zaměstnanci jsou proškoleni v práci se skupinou slabozrakých a nevidomých spoluobčanů. Městská knihovna je držitelem standardu Handicap Friendly.
- 2× měsíčně jsou nabízeny výtvarné dílny pro děti, rodiče a seniory v prostoru dětského oddělení.
- Další aktivitou jsou přednášky s různou tematikou 2× za měsíc. 2× za rok organizujeme zájezd za poznáním kulturních a regionálních památek a zajímavostí.

I o prázdninách jsme uspořádaly 2 akce, které byly velmi kladně hodnoceny: společná návštěva Galerie výtvarného umění v Hodoníně a návštěva Starého kvartýru v Lužicích.

Z Projektu JMK Obec přátelská rodině a seniorům jsme obdrželi dotaci ve výši 32 000 Kč. Za tuto částku jsme obnovili cvičební pomůcky na Cvičení na židli a u židle a doplnili výtvarné pomůcky na výtvarné dílny.

V ProSenioru proběhlo 169 akcí, které navštívilo 2 794 návštěvníků.

Činnost ProSenioru a mzdové náklady na pracovníka jsou finančně podpořeny dotací Jihomoravského kraje.

Spolupracující subjekty na projektech pro seniory a zdravotně znevýhodněné

- Město Hodonín – pravidelně se zapojujeme do akcí: Zdravé město, Den seniorů a zdravotně postižených, Den sociálních služeb, Dny pro digitální Česko a Dny Země.
- Zapojujeme se do celonárodních akcí – Národního týdne trénování paměti a Pochodu pro mozek.

- Spolupracujeme s organizací SONS, Seniorpasy, Českým telekomunikačním úřadem, Nadací Vodafone – Digitální odyssea.
- Také s Českou zemědělskou univerzitou v Praze, Provozně ekonomickou fakultou – Virtuální univerzita třetího věku.

4. Oddělení informačních zdrojů a regionálních služeb

Základním cílem programu podpory je zajištění všeobecné dostupnosti veřejných knihovnických a informačních služeb občanům a koordinace odborných činností knihoven v hodonínském regionu. Výkonem regionálních funkcí Městská knihovna Hodonín podporuje činnost registrovaných knihoven v okrese o celkovém počtu 79. Tímto pomáháme zajistit kvalitu knihovnických a informačních služeb.

Činnost je hrazena z dotace Jihomoravského kraje na výkon regionálních funkcí (RF).

Podařilo se nám vytvořit kvalitní výměnné soubory s proporcionálním zastoupením různých literárních žánrů, nabízíme audioknihy, deskové hry i knihy Kouzelné čtení s Albi tužkou. Divadélko Kamishibai. Množství vypůjčených knih a souborů není ze strany Městské knihovny Hodonín nijak omezeno. WWW katalog výměnného fondu je zpřístupněn na webových stránkách <https://hodonin.tritius.cz/library/region/>

Zajišťujeme tyto služby pro knihovny:

- Poradenské, vzdělávací a koordinační služby pro základní knihovny
- Statistika knihovnických činností
- Vzdělávání knihovníků, pořádání seminářů pro základní knihovny
- Tvorba, distribuce a cirkulace výměnných fondů pro základní knihovny
- Pomoc při revizích a aktualizacích knihovních fondů základních knihoven
- Zajišťování nákupu, zpracování a distribuce knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele obsluhované knihovny
- Metodická pomoc a podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit v obcích regionu, s důrazem na rozvoj čtenářství u dětí a mládeže
- Servis automatizovaného knihovního systému
- Medializace nejlepších knihoven a knihovníků, ocenění knihoven a obcí, prezentace příkladů dobré praxe
- Další nezbytné činnosti napomáhající rozvoji knihoven a jejich veřejných knihovnických a informačních služeb

Nejvíce využívanou službou je půjčování dokumentů z výměnných fondů.

Roční cirkulace výměnného fondu: 27 167 knihovních jednotek.

Stav KF k 31.12.2025 je 38 488.

Dále mají knihovny velký zájem o metodickou pomoc při pořádání aktivit v knihovnách.

Pro podporu kulturně-vzdělávacích aktivit byly zrealizovány v rámci projektu „Knižní hrátky“ pro malé knihovny regionu besedy se spisovatelkami Petrou Martiškovou, Zuzanou Pospíšilovou a Lucií Hlavinkovou. Besedy proběhly v 9 knihovnách regionu a zúčastnilo se jich 369 dětí. Besedy byly hrazeny z dotace Jihomoravského kraje na výkon regionálních funkcí.

5. Čítárna a výstavnictví

V roce 2025 knihovna jako držitelka certifikátu Handicap Friendly pro osoby se zrakovým postižením pokračovala v aktivitách zaměřených na podporu a zpřístupňování knihovních služeb lidem se zrakovým postižením. Ve spolupráci s organizací SONS ČR, z. s. a spolkem VODICÍ PES, z. s. připravila a realizovala dva celodenní programy s názvem *Poznej život ve tmě*. Programy, které se uskutečnily na jaře a na podzim, byly určeny školám a jejich cílem bylo přiblížit účastníkům každodenní život nevidomých a slabozrakých, představit kompenzační pomůcky a nabídnout praktickou zkušenost s některými situacemi, se kterými se lidé se zrakovým postižením běžně setkávají. Součástí podzimního programu bylo například stanoviště věnované Braillovu písmu, bílé holi, drobným kompenzačním pomůckám nebo práci vodícího psa. Oba programy byly zároveň součástí spolupráce knihovny a jejího zřizovatele v rámci jarní a podzimní kampaně projektu Zdravé město Hodonín.

Knihovna se také tradičně zapojila do podzimní sbírky **Bílá pastelka**, která podporuje lidi se zrakovým postižením a jejich možnost žít co nejvíce samostatným a plnohodnotným životem.

Čítárna a studovna poskytuje návštěvníkům nejen přístup k dennímu tisku, časopisům, obecním zpravodajům a regionální literatuře, ale také možnost využívat internet, tisk, kopírování a další informační služby. Významnou součástí její činnosti je **Zvuková knihovna** s nabídkou zvukových knih pro nevidomé a slabozraké a také audioknih pro registrované čtenáře. Čítárna zároveň pečuje o databázi regionálních osobností a článků, které přispívají k uchování a zpřístupňování informací o historii a současnosti Hodonínska.

Významnou součástí kulturně-vzdělávací činnosti byla také spolupráce s Gymnáziem, Obchodní akademií a Jazykovou školou Hodonín. V listopadu se studenti zapojili do **Dne poezie**, který je součástí celorepublikového festivalu poezie. Tématem ročníku 2025 bylo *Bezmoc je cizí zem*. Studenti druhých ročníků pracovali ve tvůrčích workshopech a prostřednictvím poezie, tvůrčího psaní a dalších aktivit se zabývali tématy spojenými s osobní i společenskou zkušeností.

Výstavnictví

Výstavní činnost patří k tradičním aktivitám Městské knihovny Hodonín již od roku 1986. V současnosti knihovna nabízí tři výstavní prostory: Výstavní sál, Galerii Vednevnoci a Plácek. Jejich prostřednictvím představuje návštěvníkům tvorbu profesionálních i začínajících umělců, fotografů, regionálních autorů, škol a dalších institucí. Výstavy tak doplňují hlavní poslání knihovny a přirozeně propojují literární, informační a výtvarnou kulturu.

Rok 2025 přinesl v této oblasti širokou škálu výstav. V Galerii Vednevnoci se představili například Jiří Hiršl s výstavou *OVÍNĚN*, Martin Uhrovič s projektem *Na dědině*, Pavel Charousek a Libor Hřivnáč, Pavel Charousek a Vera Siffner, Václav Sika s výstavou *Kouzlo Provence*, Josef Fantura s projektem *Linie krajiny II*, Markéta Grabowská s výstavou *Tropické listy – hra struktur a barev* nebo MgA. Jakub Matušek s výstavou *Čekání na lepší časy*. Závěr roku patřil výstavám *Malování do čtverce* a *Po řece Moravě*.

Výstavní sál nabídl v průběhu roku například výstavu ZŠ a MŠ Mutěnice *Na vlnách odpadu*, prezentaci koláží Miroslava Krále, tvorbu Barbory Havlíčkové *Představy*, historické fotografie Antonína Kučery *Hodonín v běhu času* a výstavu studentských prací SŠPU Hodonín.

Menší výstavní prostor Plácek, umístěný v předsálí dětského oddělení, je určen především prezentaci prací dětí a studentů, regionálních začínajících autorů či neziskových organizací. V roce 2025 zde mohli návštěvníci zhlédnout například výstavu *Rozkvetlý Očov* žáků ZŠ Očovská a další prezentace navazující na školní a komunitní aktivity.